Реферат

на кваліфікаційну (магістерську) роботу

«Особливості розвитку соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до умов цивільного життя»

здобувачки вищої освіти другого (магістерського) рівня

спеціальності 053 Психологія

Чопової Світлани Євгеніівни

Обсяг роботи – 94 с. **Кількість таблиць** – 2 табл. **Кількість рисунків** – 4 рис. **Список використаних джерел** – 78 найменувань, з них 7 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – соціально-психологічна адаптація.

Предмет дослідження – особливості соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до умов цивільного життя.

Мета дослідження – визначити особливості соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до умов цивільного життя.

Завдання дослідження: проаналізувати теоретичні підходи до проблеми соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до умов цивільного життя, виокремити та охарактеризувати систему соціально-психологічних чинників адаптації військовослужбовців, емпірично дослідити особливості соціально-психологічної адаптації військовослужбовців до умов цивільного життя, розробити програму психокорекції соціально-психологічної адаптації військовослужбовців.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи; методи обробки та інтерпретації даних; вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у систематизації та узагальненні наукових підходів щодо соціально-психологічної адаптації військовослужбовців, які повертаються до цивільного життя; визначенні особливостей соціально-психологічної адаптації та виокремленні системи чинників, які впливають на неї.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблена програма психокорекції буде сприяти покращенню соціально-психологічної адаптації військовослужбовців, які повертаються до цивільного життя. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу особливостей соціально-психологічної адаптації військовослужбовців.

Висновки. Адаптація це поступовий, багатокомпонентний процес, що охоплює інтеграцію психофізіологічних, когнітивних та соціальних аспектів. Різні теоретичні підходи, такі як моделі асиміляції, акомодації та загального адаптаційного синдрому, підкреслюють важливість взаємодії між зміною середовища і внутрішніми ресурсами особистості. Соціально-психологічна адаптація є специфічним видом адаптації, який передбачає пристосування людини до соціального середовища, усвідомлення соціальних норм і здатність встановлювати соціальні зв'язки з іншими людьми за допомогою різних соціальних засобів. Результати дослідження особливостей соціально-психологічної адаптації військовослужбовців після демобілізації виявили низку важливих аспектів, що свідчать про значні виклики в процесі їх інтеграції в цивільне середовище. Дослідження свідчать, що понад чверть військовослужбовців мають високий рівень утрати комунікативного потенціалу, що є критичним для адаптації та соціальної взаємодії. Підтримка програм і тренінгів може допомогти покращити комунікативні навички. Більшість мають середній рівень нервово-психічної стійкості, що вказує на здатність до адаптації, але з ризиком виникнення труднощів у стресових ситуаціях. Значна частина учасників виявляє ознаки дезадаптивності, що вимагає додаткових профілактичних заходів і підтримки. Група з підвищеним ризиком суїцидальних спроб потребує спеціалізованої допомоги для запобігання негативним наслідкам. Результати підкреслюють необхідність впровадження комплексних програм підтримки та психологічного супроводу для зниження рівня дезадаптивності й підвищення соціально-психологічної стійкості ветеранів, що сприятиме їхній успішній інтеграції у цивільне життя

Ключові слова та словосполучення: адаптація, нервово-психічна стійкість, дезадаптація, психоемоційне напруження, суб'єктивне сприйняття адаптації, дезадаптивні прояви, девіантна поведінка.